

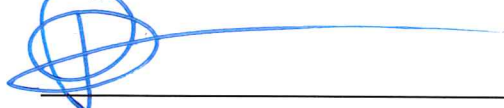
M.J. GRØNBECH & SØNNER HOLDING A/S

Scandiagade 25
2450 København SV
CVR-nr. 20629614

Årsrapport 2019

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 27.05.2020

Dirigent

Navn: Peter Grubert

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2019	15
Koncernens balance pr. 31.12.2019	16
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2019	19
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2019	20
Koncernens noter	21
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2019	31
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2019	32
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2019	34
Modervirksomhedens noter	35
Anvendt regnskabspraksis	41

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

M.J. GRØNBECH & SØNNER HOLDING A/S
Scandiagade 25
2450 København SV

CVR-nr.: 20629614

Hjemsted: København

Regnskabsår: 01.01.2019 - 31.12.2019

Bestyrelse

Jacob Wilhelm Trock
Lars Mikkilgaard-Jensen
Peter Grubert

Direktion

Jørgen Frost

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
Postboks 1600
0900 København C

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 for M.J. GRØNBECH & SØNNER HOLDING A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 06.05.2020

Direktion

Jørgen Frost

Bestyrelse

Jacob Wilhelm Trock

Lars Mikkelsen-Jensen

Peter Grubert

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i M.J. GRØNBECH & SØNNER HOLDING A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for M.J. GRØNBECH & SØNNER HOLDING A/S for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2019 - 31.12.2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 06.05.2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Henrik Jacob Vilmann Wellejus
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne24807

Brian Schmit Jensen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne40050

Ledelsesberetning

	2019 t.kr.	2018 t.kr.	2017 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	1.778.410	1.731.902	1.540.244	1.467.594	1.507.929
Bruttoresultat	494.203	471.683	389.905	385.937	381.510
EBITDA	102.244	103.639	77.698	90.135	103.600
Driftsresultat	50.027	56.163	30.657	46.684	58.386
Resultat af finansielle poster	(8.609)	(10.254)	(9.322)	(8.698)	(12.360)
Årets resultat	28.868	34.057	11.332	28.805	37.913
Årets resultat ekskl. minoriteter	21.462	25.949	7.213	21.332	26.168
Samlede aktiver	847.987	773.832	730.375	695.457	663.990
Investeringer i materielle anlægsaktiver	111.713	75.402	72.872	48.611	54.445
Egenkapital	292.343	270.451	255.720	250.330	231.283
Egenkapital ekskl. minoriteter	236.487	220.281	200.634	197.900	182.579
Nettorentebærende gæld	(252.496)	(207.267)	(221.653)	(189.434)	(185.399)
Nøgletal					
Egenkapitalens forrentning (%)	10,1	12,4	3,6	11,2	15,4
Soliditetsgrad (%)	28,0	28,5	27,4	28,5	27,5
Finansiell gearing	1,1	0,9	1,1	1,0	0,8
Nettorentebærende gæld/EBITDA	2,5	2,0	2,9	2,1	1,8

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings gældende version af "Anbefalinger & Nøgletal".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets res. ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Gns. egenkapital ekskl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.
Finansiell gearing	$\frac{\text{Nettorentebærende gæld} \times 100}{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter}}$	Virksomhedens finansielle gearing.
Nettorentebærende gæld/EBITDA	$\frac{\text{Nettorentebærende gæld}}{\text{EBITDA}}$	Forholdet mellem virksomhedens gæld og driftsmæssige resultat.

EBITDA (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation) er defineret som driftsresultat tillagt årets afskrivninger på goodwill og materielle anlægsaktiver. Årets nedskrivninger af goodwill er ikke tillagt.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Hovedaktiviteten for M.J. Grønbech & Sønner Holding A/S (Grønbech Holding) er at operere som holding-selskab for en række datterselskaber, der omfatter:

- **Grønbech & Sønner A/S**, hvis hovedaktivitet består af salg af tekniske produkter, løsninger og service samt distribution af stål og metalvarer. Selskabets primære markeder er Danmark og Sverige, der betjenes fra hovedsædet i København samt tre salgs- og servicekontorer i Jylland.
- **A/S Bevola**, hvis hovedaktivitet er udvikling, produktion og salg af produkter og løsninger til opbygning af lastbiler, hængere og trailere. Ud over egenproducerede produkter, repræsenterer A/S Bevola en række internationale producenter. Selskabets primære markeder er de nordiske lande. Der er hovedsæde og produktion i Danmark, datterselskab i Norge samt en filial i Sverige. Væsentlige eksportmarkeder er Polen, Finland og Tyskland.
- **Ny Kalkbrænderi koncernen**, hvis hovedaktivitet udøves gennem det 100% ejede datterselskab Pankas A/S. Pankas A/S er blandt Danmarks førende virksomheder inden for vedligehold og produktion af asfaltbelægninger, herunder remixing og bitumenemulsioner. Selskabet har aktiviteter i Danmark, Tyskland og Østeuropa.

Grønbech Holding har i februar 2019 frasolgt selskabet A/S Danish Engineering & Marine Power (A/S Demp). Salget har ikke påvirket koncernens resultat for året.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Koncernresultatet efter skat blev et overskud på 28.868 t.kr. mod 34.057 t.kr. i 2018. Koncernens kapitalstruktur er tilfredsstillende med en soliditet på 28% i forhold til samlede aktiver på 847.987 t.kr.

Forventningerne til årets resultat var et overskud i størrelsesorden 30 mio.kr. efter skat, og årets resultat må derfor karakteriseres som tilfredsstillende.

Grønbech & Sønner

Grønbech & Sønner A/S resultat efter skat blev et underskud på 1.527 t.kr. mod et overskud på 2.835 t.kr. året før. Grønbech Holdings andel heraf udgør et underskud på 1.405 t.kr. mod et overskud på 2.495 t.kr. i 2018.

Resultatet for året vurderes som utilfredsstillende og lavere end forventet.

Grønbech & Sønner har i 2019 måttet realisere fald i omsætning og bruttomargin sammenlignet med året før. I særdeleshed har der været tilbagegang i den traditionelle forsyningssektor og tabet af en væsentlig leverandør, som har valgt at starte selvstændig virksomhed i Danmark, har haft negativ betydning for omsætning og indtjening.

Ledelsesberetning

Der er i 2019 blevet investeret i nye aktiver inden for spildevands- og industriområdet i form af virksomhedsopkøb samt i øgede produktionsfaciliteter. Samtidig er der gennemført omstruktureringer og optimeringer i selskabet, og disse forhold har haft en væsentlig betydning for udviklingen i året.

A/S Bevola

A/S Bevolas resultat efter skat udgjorde et underskud på 2.297 t.kr. mod et overskud på 1.918 t.kr. i 2018.

Resultatet er lavere end forventet og vurderes som utilfredsstillende.

Omsætningen og bruttofortjenesten er steget i forhold til året før, hvilket primært kan henføres til datterselskabet i Norge. Desværre har selskabets svenske filial igen i 2019 været ramt af betydelige omkostninger til garantiforpligtelser på filialens hovedprodukt, som sources fra en udenlands leverandør, hvilket har resulteret i, at Bevola-koncernens resultat er blevet negativt. Garantiforpligtelserne vedrører produkter leveret indtil slutningen af 2016. Det forventes, at problemerne nu endelig er løst og ikke vil påvirke resultatet i 2020.

Selskabets direktør Steen Hagelskjær er fratrådt i februar 2020, og Jørgen Frost er konstitueret som ny direktør, frem til en afløser er fundet.

Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi

Årets resultat i Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi blev et overskud på 34.645 t.kr. mod 33.091 t.kr. i 2018. Grønbech Holdings andel udgør 27.114 t.kr. mod 25.255 t.kr. i 2018.

Forventningerne til 2019 blev indfriet, da Ny Kalkbrænderis datterselskab Pankas for andet år i træk leverede det bedste resultat før skat nogensinde. Ledelsen betegner resultatet som tilfredsstillende.

De danske aktiviteter blev igen i 2019 udsat for intens konkurrence med lave priser på de fleste markeder, og trods en rekordhøj mængde produceret og udlagt asfalt levede de danske aktiviteter ikke op til forventningerne, men vurderes dog som tilfredsstillende under de givne markedsvilkår.

Anlægsarbejdet og opførelsen af den nye asfaltfabrik i Nordsjælland blev påbegyndt i foråret 2019 og fabrikken står klar til sæsonstart i 2020.

Aktiviteterne i Tyskland var igen i 2019 tilfredsstillende, og samlet set blev årets resultat i Tyskland bedre end forventet og meget tilfredsstillende.

Aktiviteterne i Østeuropa var negativt påvirket af forsinkelser og aflysninger af store entrepriser i Tjekkiet, mens der var god aktivitet i alle øvrige selskaber. Samlet set blev årets resultat for Østeuropa som forventet og på et tilfredsstillende niveau.

Ledelsesberetning

Poul Henning Jensen blev 1. oktober 2019 udnævnt til administrerende direktør og afløser John Kruse Larsen, som efter 40 år i Pankas, heraf 29 år som direktør, har valgt at gå på pension.

Grønbech Holding ejerandel i Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi udgør ved udgangen af 2019 85,34%.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

Måling af visse aktiver og forpligtelser er baseret på regnskabsmæssige skøn, der foretages af ledelsen. Skønnene foretages i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af ledelsens forudsætninger og erfaringer. De anlagte skøn anses for realistiske og forsvarlige.

De områder, som indebærer antagelser og skøn, der vurderes som væsentlige for års- og koncernregnskabet, omfatter goodwill, udskudt skat, igangværende arbejder for fremmede regning og andre hensatte forpligtelser.

Der vurderes herudover ingen særlige usikkerheder ved indregning og måling.

Usædvanlige forhold, der har påvirket indregning og måling

Årsrapporten er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Forventet udvikling

Ved indgangen til 2020 forventedes et årsresultat efter skat for koncernen i størrelsesordenen 30 mio.kr. under forudsætning af normale vejrforhold, som er afgørende for resultaterne i Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi koncernen.

Der henvises til afsnittet "Begivenheder efter balancedagen" nedenfor samt note 1.

Særlige risici

Selskabet oplever ikke særlige risici ud over almindeligt forekommende risici inden for de brancher, som selskabets datterselskaber opererer i, herunder forretningsmæssige og finansielle risici. Som følge heraf er den forventede udvikling ikke påvirket af særlige forudsætninger eller usikre faktorer.

Videnressourcer

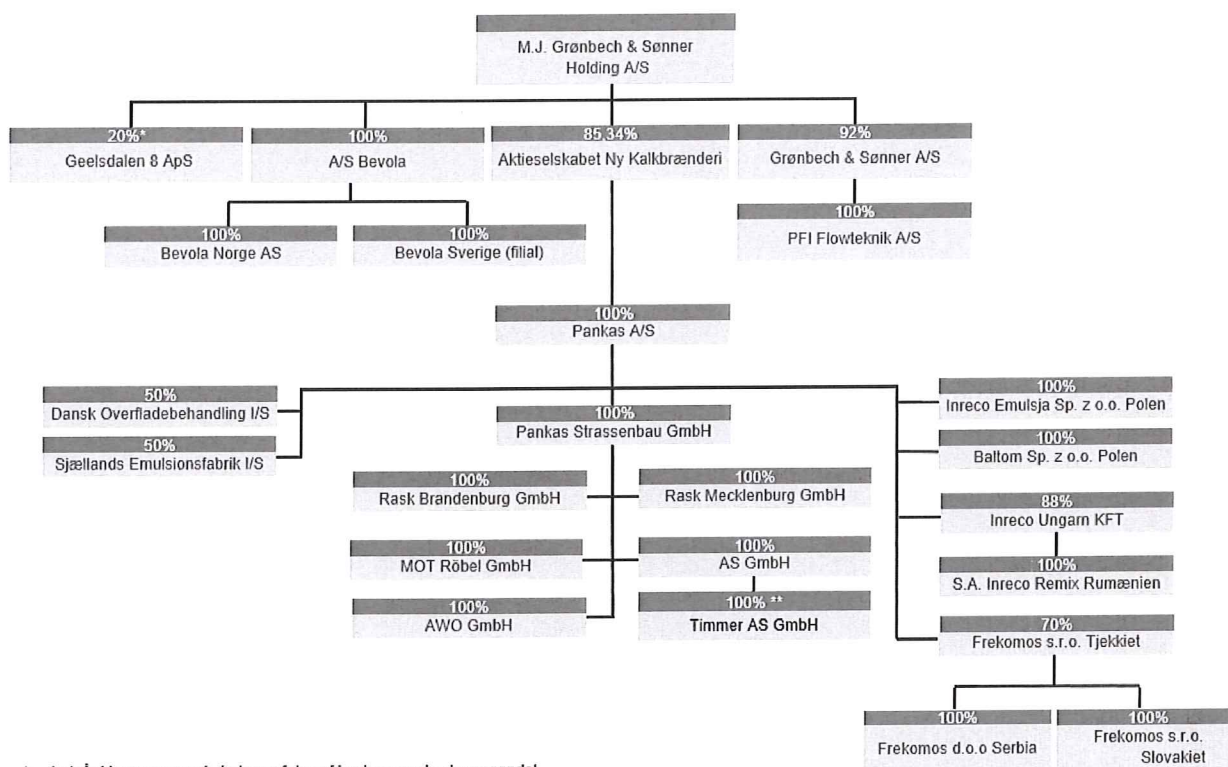
Grønbech Holding har videnressourcer, der er vigtige for koncernens ambitioner og planer for fremtiden. Koncernen ønsker at være på forkant med den teknologiske udvikling og er præget af et dynamisk videnmiljø, og forretningsprocesserne er af høj kvalitet.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Selskaberne i Grønbech Holding koncernen har i 2019 forbedret og udviklet en række ny produkter og teknologier, ligesom der løbende har været udveksling af viden mellem kolleger, kunder og leverandører, dels med henblik på optimering af produkter og processer, dels for at identificere fremtidige produkt- og forretningsmuligheder, der skal arbejdes videre med de kommende år.

Ledelsesberetning

Koncernforhold

* Indgår i koncernregnskabet som følge af bestemmende stemmeandel

** Indgår først fra 1/1 2020

Redegørelse for samfundsansvar

I koncernens selskaber gælder forskellige politikker for frivilligt samfundsansvar, som er tilpasset efter det enkelte selskabs særlige forhold, hvilket fremgår af ledelsesberetninger og hjemmesider for de enkelte koncernselskaber, Grønbech & Sønner A/S, A/S Bevola samt Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi.

Forretningsmodellen fremgår af de enkelte selskabers hovedaktiviteter. Koncernen beskæftiger i alt 901 medarbejdere.

Det er Grønbech Holdings overordnede politik over for kunder, medarbejdere, relevante myndigheder samt det omgivende samfund at fremstå som en pålidelig, seriøs og ansvarsbevidst entreprenør, leverandør og producent af koncernens produkter.

Ved udførelse af konkrete aktiviteter bestræber Grønbech Holding sig på at udvise samfundsansvar, som formuleret i de konventioner, der ligger til grund for FN's 10 Global Compact principper vedrørende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

Specifikt for miljø- og energiområdet har Grønbech Holding følgende politik:

- Grønbech Holding vil til enhver tid overholde relevant gældende lovgivning og myndighedskrav.
- Grønbech Holding forpligter sig til at forebygge forurening, herunder at spare på energien.

Ledelsesberetning

- Grønbech Holding sikrer løbende forbedringer og udarbejder til stadighed handlingsplaner og konkrete mål for nedbringelse af virksomhedens miljøpåvirkninger, inden for energi, forbrug af opløsningsmidler, støj og støv.

Koncernens største datterselskab Pankas A/S er således certificeret inden for kvalitet (ISO 9001), miljø (ISO 14001) og arbejdsmiljø (OHSAS 18001). Som følge heraf har Pankas A/S en kvalitets-, miljø-, og arbejdsmiljøpolitik, som efterleves, samt mål der sikrer en løbende forbedring på områderne.

- Pankas kommunikerer selskabets politik og mål ud i organisationen samt sikrer, at den er forstået, og informerer løbende om ændringer og opnåede resultater.

Pankas arbejder løbende på at leve op til ovennævnte politik og tilhørende målsætninger. For aktiviteterne i Danmark har dette arbejde i 2019 bl.a. omfattet følgende indsats og tilhørende resultater:

- Ekstern audit af virksomhedens miljøledelsessystem jf. miljøledelsesstandard ISO 14001:2015 er gennemført uden afvigelser. Audit blev udført i november 2019 af Bureau Veritas, som er akkrediteret af DANAK.
- Miljøcertificeringen omfatter auditering af virksomhedens energipræstation, hvilket ikke resulterede i afvigelser, og Pankas lever dermed stadig op til tillægskrav 4.4.3 i ISO 50001 omhandlende virksomhedens energiledelse. Certificeringen indebærer, at virksomheden lever op til bekendtgørelse 1382 af 29/11/2018 om obligatorisk energisyn i store virksomheder.
- Pankas udarbejder årligt energiregnskab, som dokumenterer, at langt den største belastning (70%) udgøres af gasforbrug til opvarmning på asfaltværkerne samt opvarmning af eksisterende asfaltbelægning, når disse genbruges på stedet (remix). Pankas arbejder derfor systematisk med nedbringelse af energiforbruget pr. tons produceret asfalt.
- I 2019 opførtes på asfaltværket i Funder en ca. 700 m² overdækket hal til opbevaring af knust genbrugsasfalt. Overdækningen reducerer vandindholdet i råvaren og dermed gasforbruget til tørring af genbrugsasfalten inden den indgår i asfaltproduktionen.
- Pankas arbejder systematisk imod at øge andelen af genbrugsasfalt i produktion af ny asfalt. Jf. Miljøstyrelsens rapport "cirkulær asfaltproduktion" fra 2018 resulterer genbrug af asfalt i en betydelig CO₂ besparelse i niveauet 15-20%, når den tilsættes ca. 30% genbrugsasfalt i asfaltproduktionen.
- I 2019 lykkedes det igen at øge den totale mængde anvendt genbrugsasfalt, idet 31% af den producerede asfalt bestod af genbrugsasfalt. I 2018 var tallet 27%.
- Der foretages løbende vurdering af miljøpåvirkninger fra de forskellige produktionsenheder og ved planlægningen af alle større entrepriser

Ledelsesberetning

Tilgang til risici

I en entreprisevirksomhed som Pankas vil der altid være en vis risiko for utilsigtede påvirkninger af omgivelserne i form af spild, emissioner, støj, støv og lugt.

Pankas KMA-ledelsessystem indeholder en lang række procedurer til at forebygge og håndtere forureninger og påvirkninger, når de opstår. Selskabets ledere og medarbejdere bliver løbende uddannet heri.

Pankas har i 2019 registreret to mindre miljøhændelser via en ny mobilapp, som alle medarbejdere kan tilgå via mobiltelefon eller tablet. Ingen af de to hændelser har resulteret i udslip til jord, grundvand eller recipient, idet gældende beredskabsplaner sikrede hurtig og effektiv inddæmning og opsamling.

Samfunds- og medarbejderforhold

Grønbech Holding arbejder struktureret med samfunds- og medarbejderforhold for at sikre, at virksomheden agerer ansvarsbevidst og med omtanke. Dette gøres med udgangspunkt i selskabets politik for samfundsansvar, der blandt andet tilstræber:

- Løbende forbedringer af sundhed og trivsel blandt medarbejderne inklusive forebyggelse af skader og arbejdsrelateret sygdom
- Et godt og tillidsfuldt forhold til naboer, lokalsamfund, offentlige myndigheder, leverandører, kunder og andre samarbejdspartner
- Et offentligt image som en kvalitetsbevidst virksomhed med gode og rummelige arbejdspladser, der er bevidst om sit ansvar i forhold til samfund og natur.

Der arbejdes løbende på at leve op til politikken med tilhørende målsætninger. For aktiviteterne i Danmark har dette arbejde i 2019 bl.a. omfattet følgende tiltag og tilhørende resultater:

- Fokus på sikkerhed og forebyggelse af arbejdsulykker via effektive indrapporteringsværktøjer og diverse informations- og uddannelsesaktiviteter. Samlet er ulykkesfrekvensen og ulykkesfraværskvens for 2019 fortsat lidt højere end målet.
- I 2019 blev den forebyggende sikkerhedsindsats styrket via kampagnen "spot en fare og del". Kampagnen var målrettet de timelønnede og omfattede bl.a. en animationsfilm, diverse plakater og en konkurrence med præmier.
- Et gennemsnitligt sygefravær blandt samtlige medarbejdere i 2019 på mindre end 2%.
- Februar 2019 afholdtes en entreprisedag med deltagelse af virksomhedens ledelse og centrale supportfunktioner samt samtlige entreprisedere og andre centrale personer fra produktionsafdelingen. Dagen omfattede bl.a. information og uddannelse inden for værdier, miljø, sikkerhed, ledelse og HR.
- Lederudvikling for nuværende og kommende ledere i Pankas med fokus på teambuilding og udvikling af personlige lederegenskaber i tråd med virksomhedens kultur og politikker.
- Pankas har generelt ingen væsentlige problemer i forhold til virksomhedens naboer, leverandører, kunder og andre samarbejdspartnere.

Ledelsesberetning

Tilgang til risici

I en entreprisevirksomhed som Pankas er der en ikke uvæsentlig risiko for arbejdsulykker. Selskabets KMA-ledelsessystem indeholder en lang række værktøjer og procedurer til at forebygge arbejdsulykker og til at håndtere ulykkerne bedst muligt, når de opstår. Ledere og medarbejdere bliver løbende uddannet heri.

Menneskerettigheder

Grønbech Holding har som erklæret mål at efterleve gældende standarder omkring: Tvangsarbejde, forskelsbehandling/diskrimination, børnearbejde, foreningsfrihed/organisationsfrihed, sikkert og sundt arbejdsmiljø samt løn- og ansættelsesforhold.

Grønbech Holding overholder gældende lovgivning og regulering, der forbyder forskelsbehandling på baggrund af race, hudfarve, køn, religion, politisk overbevisning, nationalt tilhørsforhold eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse.

Grønbech Holding overholder grundlæggende arbejdstagerrettigheder, hvilket bl.a. indebærer, at det efterstræbes, at selskabets leverancer og dele heraf, ikke er produceret i strid med gældende konventioner om forbud mod børnearbejde, tvangsarbejde, organisationsfrihed, rimelige løn- og arbejdsvilkår, rimelige arbejdstider samt retten til et sundt og sikkert arbejdsmiljø. Selskabet har ikke fundet behov for at udarbejde en særlig politik på dette område, idet der lægges stor vægt på at følge gældende overenskomster m.v., der regulerer hovedparten af disse forhold.

Antikorruption og bestikkelse

Grønbech Holding ønsker at bidrage til en sund, demokratisk og konkurrencebaseret samfundsudvikling, altid at handle i overensstemmelse med gældende konkurrencelovgivning og at modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Datterselskabet Pankas har således valgt at følge og efterleve Asfaltindustriens etiske retningslinjer, der blandt andet omhandler retningslinjer for ordentlig opgaveløsning, gode arbejdspladser, sikkerhed på de danske veje, grøn omstilling og cirkulær økonomi og konkurrenceregler. Retningslinjen for konkurrence skal sikre, at alle virksomheder i Asfaltindustrien kender og overholder konkurrencereglerne, og aktive i bestyrelser, udvalg, arbejdsgrupper og netværk har gennemgået Asfaltindustriens compliancekursus.

Der har ikke været konstateret overtrædelser eller lignende heraf i 2019.

Tilgang til risici

Grønbech Holdings øverste ledelse adresserer risikoen for involvering i korruptions- og kartelsager gennem tydelige udmeldinger til organisationen om gældende regler i Grønbech Holding.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Grønbech & Sønner Holding A/S' bestyrelse har vedtaget nedenstående politikker og målsætninger for kvinder i lederpositioner. Bestyrelsen drøfter og opdaterer årligt politikkerne og målsætningerne.

Ledelsesberetning

Måltal for underrepræsenterede køn i bestyrelsen

Ved udvælgelse af nye kandidater til Grønbech & Sønner Holding A/S' bestyrelse lægges der vægt på fag-specifikke kompetencer, international erfaring samt diversitet. Vedrørende det underrepræsenterede køn er det Grønbech & Sønner Holding A/S' målsætning at udpege kvinder som bestyrelsesmedlemmer i selskabet. Måltallet for andelen af kvinder på bestyrelsesniveau andrager 20%.

Måltal for underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer

Grønbech & Sønner Holding A/S har kun én ansat, hvorfor der ikke er fastlagt nogen særskilt politik vedrørende de øvrige ledelsesniveauer.

Afrapportering på målopfyldelse

I 2019 udgjorde andelen af kvinder i bestyrelsen i Grønbech & Sønner Holding A/S 25%.

Måltal for øvrige ledelseslag i koncernen

Grønbech Holding har ikke opstillet måltal for bestyrelserne i datterselskaberne eller politik for de øvrige ledelseslag på koncernniveau. Dette fremgår af de enkelte selskabers årsrapporter, som er omfattet af reglerne.

Begivenheder efter balancedagen

Udbruddet og spredningen af COVID-19 primo 2020 har påvirket aktiviteten i mange brancher, i særdeleshed rejse og underholdningsbranchen. Udbruddet har endnu ikke haft indvirkning på M.J. Grønbech & Sønner Holding A/S koncernens finansielle stilling og udvikling, men det må forventes at COVID-19 vil få en vis indflydelse på koncernens aktiviteter og resultater i 2020 som følge af den ændrede politiske agenda med samtidige mulige ændringer af bl.a. budgetter for investering i anlæg og vejvedligehold såvel i Danmark som på de udenlandske markeder, ligesom koncernens øvrige aktiviteter i andre brancher må forvente at opleve en indvirkning på resultaterne i 2020 som følge af de generelle samfundsmæssige konsekvenser. På kort sigt forventes således reduceret aktivitet på alle markeder grundet de implementerede offentlige foranstaltninger med henblik på at bremse spredningen af COVID-19. På kort sigt forventes således reduceret aktivitet på alle markeder, men det er ledelsens opfattelse, at koncernens likviditetsberedskab er tilstrækkeligt til at overkomme situationen.

Der er efter fra balancedagen ikke indtrådt øvrige forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2019

	<u>Note</u>	<u>2019 t.kr.</u>	<u>2018 t.kr.</u>
Nettoomsætning	2	1.778.410	1.731.902
Andre driftsindtægter		3.783	2.100
Vareforbrug		(1.119.136)	(1.094.036)
Andre eksterne omkostninger	3	(168.854)	(168.283)
Bruttoresultat		494.203	471.683
Personaleomkostninger	4	(394.952)	(371.240)
Af- og nedskrivninger	5	(49.224)	(44.280)
Driftsresultat		50.027	56.163
Andre finansielle indtægter	6	5.584	2.982
Andre finansielle omkostninger	7	(14.193)	(13.236)
Resultat før skat		41.418	45.909
Skat af årets resultat	8	(12.550)	(11.852)
Årets resultat	9	28.868	34.057

Koncernens balance pr. 31.12.2019

	Note	2019 t.kr.	2018 t.kr.
Færdiggjorte udviklingsprojekter		1.416	1.324
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		630	223
Goodwill		24.648	28.454
Udviklingsprojekter under udførelse		1.141	806
Immaterielle anlægsaktiver	10	27.835	30.807
Grunde og bygninger		92.679	92.859
Produktionsanlæg og maskiner		113.193	113.480
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		54.523	55.866
Indretning af lejede lokaler		2.150	2.230
Materielle anlægsaktiver under udførelse		82.708	14.137
Forudbetalinger for materielle anlægsaktiver		0	10.000
Materielle anlægsaktiver	11	345.253	288.572
Deposita		814	1.054
Andre tilgodehavender		9.740	7.636
Udskudt skat	14	2.791	3.115
Finansielle anlægsaktiver	12	13.345	11.805
Anlægsaktiver		386.433	331.184
Råvarer og hjælpematerialer		0	1.112
Fremstillede varer og handelsvarer		87.064	91.260
Varebeholdninger		87.064	92.372
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		215.186	214.770
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	52.267	52.058
Udskudt skat	14	1.886	622
Andre tilgodehavender		16.987	20.185
Tilgodehavende selskabsskat		3.438	1.123
Periodeafgrænsningsposter		11.161	6.560
Tilgodehavender		300.925	295.318
Likvide beholdninger		73.565	54.958
Omsætningsaktiver		461.554	442.648
Aktiver		847.987	773.832

Koncernens balance pr. 31.12.2019

	<u>Note</u>	<u>2019 t.kr.</u>	<u>2018 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		32.000	32.000
Reserve for udviklingsomkostninger		1.994	1.661
Overført overskud eller underskud		197.693	181.820
Forslag til udbytte for regnskabsåret		4.800	4.800
Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere		236.487	220.281
Egenkapital tilhørende minoritetsinteresser		55.856	50.170
Egenkapital		292.343	270.451
Udskudt skat	14	6.561	5.429
Andre hensatte forpligtelser	15	14.041	14.575
Hensatte forpligtelser		20.602	20.004
Gæld til realkreditinstitutter		24.253	27.188
Bankgæld		38.235	7.600
Finansielle leasingforpligtelser		73.756	55.014
Anden gæld		26.889	20.821
Langfristede gældsforpligtelser	16	163.133	110.623

Koncernens balance pr. 31.12.2019

Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	16	45.738	33.922
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		108.979	100.030
Modtagne forudbetalinger fra kunder		1.093	3.492
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	2.805	5.190
Leverandører af varer og tjenesteydelser		105.984	97.016
Gæld til tilknyttede virksomheder		6.329	6.325
Skyldig selskabsskat		4.870	12.448
Anden gæld		96.111	114.331
Kortfristede gældsforpligtelser		371.909	372.754
Gældsforpligtelser		535.042	483.377
Passiver		847.987	773.832
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	18		
Eventualaktiver	19		
Eventualforpligtelser	20		
Transaktioner med nærtstående parter	21		
Koncernforhold	22		
Dattervirksomheder	23		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2019

	Virksom- hedskapital t.kr.	Reserve for udviklings- omkostninger t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.
Egenkapital primo	32.000	1.661	181.820	4.800
Effekt af virksomhedskøb o.l.	0	0	0	0
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	0	(4.800)
Valutakursreguleringer	0	0	(615)	0
Øvrige egenkapitalposter	0	0	(649)	0
Årets resultat	0	333	17.137	4.800
Egenkapital ultimo	32.000	1.994	197.693	4.800
			Egenkapital tilhørende minoritets- interesser t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo			50.170	270.451
Effekt af virksomhedskøb o.l.			832	832
Udbetalt ordinært udbytte			(2.639)	(7.439)
Valutakursreguleringer			(114)	(729)
Øvrige egenkapitalposter			201	(448)
Årets resultat			7.406	29.676
Egenkapital ultimo			55.856	292.343

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2019

	Note	2019 t.kr.	2018 t.kr.
Driftsresultat		50.027	56.163
Af- og nedskrivninger		49.224	44.280
Andre hensatte forpligtelser		(534)	2.591
Ændringer i arbejdskapital	17	(5.916)	21.134
Pengestrømme vedrørende primær drift		92.801	124.168
Modtagne finansielle indtægter		3.018	2.982
Betalte finansielle omkostninger		(14.194)	(13.234)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(22.266)	(11.597)
Pengestrømme vedrørende drift		59.359	102.319
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(1.292)	(679)
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(111.713)	(75.402)
Salg af materielle anlægsaktiver		9.741	9.549
Køb af finansielle anlægsaktiver		(6.723)	(2.961)
Salg af finansielle anlægsaktiver		4.850	3.034
Køb af virksomheder		(31)	(12.617)
Salg af virksomheder		709	0
Pengestrømme vedrørende investeringer		(104.459)	(79.076)
Optagelse af lån		106.275	45.921
Afdrag på lån mv.		(44.202)	(35.218)
Udbetalt udbytte		(7.014)	(6.262)
Andre pengestrømme vedrørende finansiering		43	1.257
Pengestrømme vedrørende finansiering		55.102	5.698
Ændring i likvider		10.002	28.941
Likvider primo		(45.072)	(73.868)
Valutakursreguleringer af likvider		(344)	(145)
Likvider ultimo		(35.414)	(45.072)
		2019	2018
	Note	t.kr.	t.kr.
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		73.565	54.958
Kortfristet gæld til banker		(108.979)	(100.030)
Likvider ultimo		(35.414)	(45.072)

Koncernens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Udbruddet og spredningen af COVID-19 primo 2020 har påvirket aktiviteten i mange brancher, i særdeleshed rejse og underholdningsbranchen. Udbruddet har endnu ikke haft indvirkning på M.J. Grønbech & Sønners Holding A/S koncernens finansielle stilling og udvikling, men det må forventes at COVID-19 vil få en vis indflydelse på koncernens aktiviteter og resultater i 2020 som følge af den ændrede politiske agenda med samtidige mulige ændringer af bl.a. budgetter for investering i anlæg og vejvedligehold såvel i Danmark som på de udenlandske markeder, ligesom koncernens øvrige aktiviteter i andre brancher må forvente at opleve en indvirkning på resultaterne i 2020 som følge af de generelle samfundsmæssige konsekvenser. På kort sigt forventes således reduceret aktivitet på alle markeder grundet de implementerede offentlige foranstaltninger med henblik på at bremse spredningen af COVID-19. På kort sigt forventes således reduceret aktivitet på alle markeder, men det er ledelsens opfattelse, at koncernens likviditetsberedskab er tilstrækkeligt til at overkomme situationen.

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
2. Nettoomsætning		
Danmark	663.450	670.655
Andre EU-lande	952.711	933.301
Øvrige lande	162.249	127.946
	1.778.410	1.731.902

Koncernen har valgt ikke at vise nettoomsætningen fordelt på forretningssegmenter, da det af konkurrencemæssige hensyn vurderes at kunne volde betydelig skade at opdele denne iht. årsregnskabsloven § 96.

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
3. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	1.403	1.390
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	20
Skatterådgivning	226	188
Andre ydelser	319	488
	1.948	2.086

Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor indgår i regnskabsposten "andre eksterne omkostninger".

Koncernens noter

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
4. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	362.262	344.590
Pensioner	25.133	22.844
Andre omkostninger til social sikring	47.685	43.590
Andre personaleomkostninger	1.016	982
Personaleomkostninger overført til aktiver	(41.144)	(40.766)
	394.952	371.240

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	904	886
---	------------	------------

	Ledelses- vederlag 2019 t.kr.	Ledelses- vederlag 2018 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.978	1.794
	1.978	1.794

Med henvisning til årsregnskabsloven § 98 B, stk. 3 er oplysning om vederlag til direktion og bestyrelse præsenteret samlet for ledelseskategorier.

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
5. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	5.086	3.214
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	47.231	44.262
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(3.093)	(3.196)
	49.224	44.280

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
6. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	1.345	1.335
Valutakursreguleringer	1.673	1.647
Øvrige finansielle indtægter	2.566	0
	5.584	2.982

Koncernens noter

	2019	2018
	t.kr.	t.kr.
7. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	286	179
Renteomkostninger i øvrigt	9.907	9.415
Valutakursreguleringer	3.381	3.146
Øvrige finansielle omkostninger	619	496
	14.193	13.236
	2019	2018
	t.kr.	t.kr.
8. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	13.927	15.504
Ændring af udskudt skat	192	(2.913)
Regulering vedrørende tidligere år	139	75
Refusion i sambeskatning	(1.708)	(814)
	12.550	11.852
	2019	2018
	t.kr.	t.kr.
9. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	4.800	4.800
Overført til øvrige lovpligtige reserver	333	(184)
Overført resultat	16.329	21.333
Minoritetsinteressers andel af resultatet	7.406	8.108
	28.868	34.057

Koncernens noter

	Færdig- gjorte udviklings- projekter t.kr.	Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.	Goodwill t.kr.	Udviklings- projekter under udførelse t.kr.
10. Immaterielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	1.819	232	69.077	806
Valutakursreguleringer	0	0	88	0
Overførsler	463	0	0	(463)
Tilgange	0	494	800	798
Kostpris ultimo	2.282	726	69.965	1.141
Af- og nedskrivninger primo	(495)	(9)	(40.623)	0
Valutakursreguleringer	0	0	(66)	0
Årets afskrivninger	(371)	(87)	(4.628)	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(866)	(96)	(45.317)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.416	630	24.648	1.141

Udviklingsprojekter

Koncernen arbejder konstant på at udvikle nye produkter og løsninger til gavn for kunderne og optimering af interne processer. Igangværende projekter omhandler bl.a. nye forbedrede produkter, softwareværktøj i A/S Bevola, der giver kunderne mulighed for selv at designe og kalkulere produkter, samt øget digitalisering i hele koncernen.

Disse projekter forventes afsluttet og implementeret i 2020.

Koncernens noter

	Grunde og bygninger t.kr.	Produk- tionsanlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.	Indretning af lejede lokaler t.kr.
11. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	153.461	372.969	213.161	4.090
Valutakursreguleringer	102	(799)	8	(55)
Overførsler	0	(67)	3.778	3
Tilgange	2.817	33.347	12.768	463
Afgange	(452)	(31.978)	(19.062)	(19)
Kostpris ultimo	155.928	373.472	210.653	4.482
Af- og nedskrivninger primo	(60.602)	(259.375)	(157.589)	(1.860)
Valutakursreguleringer	(39)	409	(18)	53
Årets afskrivninger	(2.975)	(27.457)	(16.255)	(544)
Tilbageførsel ved afgang	367	26.144	17.732	19
Af- og nedskrivninger ultimo	(63.249)	(260.279)	(156.130)	(2.332)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	92.679	113.193	54.523	2.150
Ikke-ejede aktiver	942	66.911	20.126	-

Koncernens noter

	Materielle anlægs- aktiver under udførelse t.kr.	Forud- betalinger for materielle anlægs- aktiver t.kr.	
11. Materielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	14.137	10.000	
Valutakursreguleringer	(4)	0	
Overførsler	6.286	(10.000)	
Tilgange	62.318	0	
Afgange	(29)	0	
Kostpris ultimo	82.708	0	
Af- og nedskrivninger primo	0	0	
Valutakursreguleringer	0	0	
Årets afskrivninger	0	0	
Tilbageførsel ved afgang	0	0	
Af- og nedskrivninger ultimo	0	0	
Regnskabsmæssig værdi ultimo	82.708	0	
Ikke-ejede aktiver	23.390	-	
	Andre tilgode- havender t.kr.	Udskudt skat t.kr.	
	Deposita t.kr.		
12. Finansielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	1.054	7.636	3.115
Valutakursreguleringer	0	(9)	(2)
Tilgange	4	6.719	157
Afgange	(244)	(4.606)	(479)
Kostpris ultimo	814	9.740	2.791
Regnskabsmæssig værdi ultimo	814	9.740	2.791
	2019 t.kr.	2018 t.kr.	
13. Igangværende arbejder for fremmed regning			
Igangværende arbejder for fremmed regning	370.391	538.713	
Foretagne acontofaktureringer	(320.929)	(491.845)	
Overført til gældsforpligtelser	2.805	5.190	
	52.267	52.058	

Koncernens noter

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
14. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	756	422
Materielle anlægsaktiver	19.384	20.081
Finansielle anlægsaktiver	(95)	(109)
Varebeholdninger	(72)	0
Tilgodehavender	(248)	(199)
Hensatte forpligtelser	(725)	(582)
Gældsforpligtelser	(7.165)	(7.946)
Fremførbare skattemæssige underskud	(9.951)	(9.975)
	1.884	1.692
Bevægelser i året		
Primo	1.692	
Indregnet i resultatopgørelsen	192	
Ultimo	1.884	

15. Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser dækker over reklamationsforpligtelser, der vedrører allerede udførte entreprisarbejder, som er almindeligt forekommende i brancherne. Reklamationer forventes udbedret i løbet af 1-2 år.

Andre hensatte forpligtelser dækker endvidere over retableringsomkostninger i forbindelse med en evt. ophørende aktivitet eller fraflytning af lokation.

	Forfald inden for 12 måneder 2019 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2018 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2019 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
16. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	2.383	2.747	24.253	14.721
Bankgæld	11.286	2.430	38.235	3.635
Finansielle leasingforpligtelser	24.066	21.953	73.756	16.645
Anden gæld	8.003	6.792	26.889	2.666
	45.738	33.922	163.133	37.667

Koncernens noter

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
17. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	5.307	(8.616)
Ændring i tilgodehavender	(2.027)	30.809
Ændring i leverandørgæld mv.	(9.196)	(1.059)
	(5.916)	21.134

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
18. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	86.133	79.570

19. Eventualaktiver

Koncernen har tilgodehavender på 7,1 mio. kr. i forbindelse med datterselskabet Baltom s.r.o., Tjekket, der er under konkursbehandling, og der forventes tidligst i 2020-2021 en dividende i niveauet 5%. Som følge af usikkerhed omkring beløbets størrelse samt eventuelle udbetalingstidspunkt er der ikke indregnet dividendetilgodehavende i regnskabet.

Koncernen har fremførselsberettigede skattemæssige underskud på 11,2 mio.kr. svarende til en skatteværdi på 1,9 mio.kr., der ikke er indregnet som skatteaktiv i koncernregnskabet, idet det som følge af koncernens skattestruktur vurderes usikkert, om disse kan anvendes i skattepligtig overskud inden for en kortere periode.

Skattesager

Koncernen har fremførselsberettigede, skattemæssige underskud vedrørende skattesager med skatteværdi på 1,9 mio.kr. vedrørende udenlandske filialer og dattervirksomheder, der ikke er indregnet i koncernregnskabet, da disse ikke er godkendt af Skattestyrelsen.

Det skattemæssige underskud vedrører to sager - en for Finland og en for Tyskland.

Underskuddet vedrørende Finland er godkendt af EU-domstolen, men Skattestyrelsen v/kammeradvokaten har ikke accepteret EU-dommen, hvorfor sagen fortsætter ved Østre Landsret, hvor den blev behandlet i april 2020. Det forventes, at sagen afklares i løbet af 2020.

Koncernens noter

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
20. Eventualforpligtelser		
Kautions- og garantiforpligtelser	426.542	433.580
Eventualforpligtelser i alt	426.542	433.580
Kaution og garantiforpligtelser		
Solidarisk hæftelse for cashpool	64.000	59.000
Solidarisk hæftelse for forpligtelser i interessentskaber – 50% heraf er indregnet direkte i koncernregnskabet. Den samlede gældsforpligtelse udgør	4.106	3.242
Solidarisk hæftelse for forpligtelser i interessentskaber	8.120	8.120
Der påhviler for branchen normalt forekommende garantiforpligtelser for udført arbejde.		
Til dækning af reetableringforpligtelser er der stillet garanti gennem forsikringselskaber og banker samt stillet sikkerhed i debitorer (aktuel saldo per 31-12-2019 udgør 161.447 t.kr.)	204.265	204.265
Datterselskab har afgivet selvskyldnerkaution for udenlandske bank-og leasing mellemværende med kredit max. (aktuel saldo per 31-12-2019 udgør 4.139 t.kr.)	74.748	80.958
Datterselskab har afgivet garanti overfor 3. mand, max. udgør (aktuel saldo per 31-12-2019 udgør 0 t.kr.)	0	8.691
Pantsætninger og virksomhedspant		
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte ejendomme vedrørende gæld til realkreditinstitutter	72.025	73.477
Tinglyst ejerpantebrev	23.000	23.000
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte ejendomme	11.262	11.431
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte produktionsanlæg og maskiner	32.300	38.653
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte tilgodehavender	27.564	23.561
Afgivet virksomhedspant	65.000	65.000
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte produktionsanlæg og maskiner	68.076	37.835
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte driftsmidler og inventar	5.239	6.500
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte varebeholdninger	11.204	10.997
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte tilgodehavender mv.	100.151	105.644

Koncernens noter

20. Eventualforpligtelser (fortsat)

	<u>2019</u> t.kr.	<u>2018</u> t.kr.
Finansielle leasingforpligtelser		
Regnskabsmæssig værdi af andre anlæg, driftsmateriel og inventar	20.126	19.446
Regnskabsmæssig værdi af anlæg under udførsel	23.390	0

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Jens W. Trock ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor fra og med 01.07.2012 subsidiært for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Hæftelsen udgør dog højst et beløb svarende til den andel af kapitalen i selskabet, der ejes direkte eller indirekte af ultimative moderselskab.

21. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

22. Koncernforhold

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den største koncern:

Jens W. Trock ApS, CVR nr. 18051109, 3450 Birkerød

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern:

Jens W. Trock ApS, CVR nr. 18051109, 3450 Birkerød

23. Dattervirksomheder

	<u>Rets-</u> <u>form</u>	<u>Ejer-</u> <u>andel</u> %
Bevola	A/S	100,0
Grønbech & Sønner	A/S	92,0
Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi	A/S	85,3
Geelsdalen 8	ApS	20,0

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2019

	<u>Note</u>	<u>2019 t.kr.</u>	<u>2018 t.kr.</u>
Nettoomsætning	2	2.560	2.515
Andre eksterne omkostninger	3	(1.767)	(1.166)
Bruttoresultat		793	1.349
Personaleomkostninger	4	(1.400)	(1.218)
Af- og nedskrivninger	5	(374)	(326)
Driftsresultat		(981)	(195)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		22.831	29.035
Andre finansielle indtægter	6	31	0
Andre finansielle omkostninger	7	(831)	(3.610)
Resultat før skat		21.050	25.230
Skat af årets resultat	8	413	720
Årets resultat	9	21.463	25.950

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2019

	<u>Note</u>	<u>2019 t.kr.</u>	<u>2018 t.kr.</u>
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		237	223
Immaterielle anlægsaktiver	10	237	223
Grunde og bygninger		39.225	39.542
Materielle anlægsaktiver	11	39.225	39.542
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		259.019	246.708
Finansielle anlægsaktiver	12	259.019	246.708
Anlægsaktiver		298.481	286.473
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		286	0
Andre tilgodehavender		809	31
Periodeafgrænsningsposter	13	28	0
Tilgodehavender		1.123	31
Likvide beholdninger		3	0
Omsætningsaktiver		1.126	31
Aktiver		299.607	286.504

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2019

	Note	2019 t.kr.	2018 t.kr.
Virksomhedskapital	14	32.000	32.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		57.751	46.721
Overført overskud eller underskud		141.936	136.759
Forslag til udbytte for regnskabsåret		4.800	4.800
Egenkapital		236.487	220.280
Udskudt skat	15	4.883	4.847
Hensatte forpligtelser		4.883	4.847
Gæld til realkreditinstitutter		7.238	8.016
Langfristede gældsforpligtelser	16	7.238	8.016
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	16	778	777
Bankgæld		18.089	20.245
Leverandører af varer og tjenesteydelser		104	106
Gæld til tilknyttede virksomheder		31.718	31.789
Anden gæld		310	444
Kortfristede gældsforpligtelser		50.999	53.361
Gældsforpligtelser		58.237	61.377
Passiver		299.607	286.504
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	17		
Eventualforpligtelser	18		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	20		
Transaktioner med nærtstående parter	21		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2019

	Virksom- hedskapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdis metode t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	32.000	46.721	136.759
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	0
Valutakursreguleringer	0	(615)	0
Øvrige egenkapitalposter	0	0	159
Årets resultat	0	11.645	5.018
Egenkapital ultimo	32.000	57.751	141.936

	Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	4.800	220.280
Udbetalt ordinært udbytte	(4.800)	(4.800)
Valutakursreguleringer	0	(615)
Øvrige egenkapitalposter	0	159
Årets resultat	4.800	21.463
Egenkapital ultimo	4.800	236.487

Modervirksomhedens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Udbruddet og spredningen af COVID-19 primo 2020 har påvirket aktiviteten i mange brancher, i særdeleshed rejse og underholdningsbranchen. Udbruddet har endnu ikke haft indvirkning på M.J. Grønbech & Sønners Holding A/S koncernens finansielle stilling og udvikling, men det må forventes at COVID-19 vil få en vis indflydelse på koncernens aktiviteter og resultater i 2020 som følge af den ændrede politiske agenda med samtidige mulige ændringer af bl.a. budgetter for investering i anlæg og vejvedligehold såvel i Danmark som på de udenlandske markeder, ligesom koncernens øvrige aktiviteter i andre brancher må forvente at opleve en indvirkning på resultaterne i 2020 som følge af de generelle samfundsmæssige konsekvenser. På kort sigt forventes således reduceret aktivitet på alle markeder grundet de implementerede offentlige foranstaltninger med henblik på at bremse spredningen af COVID-19. På kort sigt forventes således reduceret aktivitet på alle markeder, men det er ledelsens opfattelse, at koncernens likviditetsberedskab er tilstrækkeligt til at overkomme situationen.

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
2. Nettoomsætning		
Danmark	2.560	2.515
	2.560	2.515

Selskabet har valgt ikke at vise nettoomsætningen fordelt på forretningssegmenter, da det af konkurrencemæssige hensyn vurderes at kunne volde betydelig skade at opdele denne iht. årsregnskabsloven § 96.

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
3. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	32	25
Skatterådgivning	13	33
Andre ydelser	92	5
	137	63

Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor indgår i regnskabsposten "Andre eksterne omkostninger".

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
4. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	1.378	1.194
Andre omkostninger til social sikring	4	4
Andre personaleomkostninger	18	20
	1.400	1.218
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	1	1

Modervirksomhedens noter

	Ledelses- vederlag 2019 t.kr.	Ledelses- vederlag 2018 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.378	1.194
	1.378	1.194

Med henvisning til årsregnskabsloven § 98 B, stk. 3 er oplysning om vederlag til direktion og bestyrelse præsenteret samlet for ledelseskategorier.

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
5. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	57	9
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	317	317
	374	326
	2019 t.kr.	2018 t.kr.
6. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	31	0
	31	0
	2019 t.kr.	2018 t.kr.
7. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	305	2.609
Renteomkostninger i øvrigt	507	969
Øvrige finansielle omkostninger	19	32
	831	3.610
	2019 t.kr.	2018 t.kr.
8. Skat af årets resultat		
Ændring af udskudt skat	37	(720)
Refusion i sambeskatning	(450)	0
	(413)	(720)

Modervirksomhedens noter

	2019 t.kr.	2018 t.kr.
9. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	4.800	4.800
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	11.645	21.258
Overført resultat	5.018	(108)
	21.463	25.950
		Erhvervede immaterielle anlægsaktiver t.kr.
10. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		232
Tilgange		71
Kostpris ultimo		303
Af- og nedskrivninger primo		(9)
Årets afskrivninger		(57)
Af- og nedskrivninger ultimo		(66)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		237
		Grunde og bygninger t.kr.
11. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		47.231
Kostpris ultimo		47.231
Af- og nedskrivninger primo		(7.689)
Årets afskrivninger		(317)
Af- og nedskrivninger ultimo		(8.006)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		39.225

Modervirksomhedens noter

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.
12. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	199.987
Tilgange	2.031
Afgange	(750)
Kostpris ultimo	201.268
Opskrivninger primo	46.721
Valutakursreguleringer	(615)
Afskrivninger på goodwill	(480)
Andel af årets resultat	23.411
Udbytte	(12.288)
Andre reguleringer	1.061
Tilbageførsel ved afgange	(59)
Opskrivninger ultimo	57.751
Regnskabsmæssig værdi ultimo	259.019

I regnskabsmæssig værdi indgår koncerngoodwill med 1.440 t.kr.

Specifikation af kapitalandele i dattervirksomheder fremgår af noterne til koncernregnskabet.

13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter diverse forudbetalinger.

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominel værdi t.kr.
14. Virksomhedskapital			
A-aktier	4.800	1	4.800
B-aktier	2.720	10	27.200
	7.520		32.000

Modervirksomhedens noter

	<u>2019</u> t.kr.	<u>2018</u> t.kr.
15. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	52	4
Materielle anlægsaktiver	7.534	7.540
Fremførbare skattemæssige underskud	(2.703)	(2.697)
	<u>4.883</u>	<u>4.847</u>

Bevægelser i året

Primo	4.846
Indregnet i resultatopgørelsen	37
Ultimo	<u>4.883</u>

	<u>Forfald inden for 12 måneder 2019 t.kr.</u>	<u>Forfald inden for 12 måneder 2018 t.kr.</u>	<u>Forfald efter 12 måneder 2019 t.kr.</u>	<u>Restgæld efter 5 år t.kr.</u>
16. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	778	777	7.238	4.076
	<u>778</u>	<u>777</u>	<u>7.238</u>	<u>4.076</u>

	<u>2019</u> t.kr.	<u>2018</u> t.kr.
17. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	42	43

	<u>2019</u> t.kr.	<u>2018</u> t.kr.
18. Eventualforpligtelser		
Kautions- og garantiforpligtelser	99.700	97.300
Eventualforpligtelser i alt	<u>99.700</u>	<u>97.300</u>

Solidarisk hæftelse for cash pool-aftale 64.000 59.000
(aktuel saldo pr. 31.12.2019 udgør 45.681 t.kr. for selskaber i cash pool-aftalen)

Selskabet kautionerer for den del af datterselskabernes øvrige bankengagementer, der på balancedagen ikke overstiger 35.700 t.kr. (2018: 37.200 t.kr.).

Selskabets bankforbindelse har over for anpartshaverne i Geelsdalen 8 ApS frigivet hensigtserklæring om eventuel nødvendig finansiel støtte i 2019. Denne var tilstede i 2018.

Modervirksomhedens noter

Det samlede bankengagement på balancedagen overstiger ikke 0 kr. (2018: 1.100 t.kr.). Beløbet fra 2018 indgår samlet i kautionsforpligtelse ovenfor.

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Jens W. Trock ApS som administrationsselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom subsidiært for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber begrænset til den ejerandel, hvormed selskabet indgår i koncernen, og ligeledes subsidiært for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationsselskabets årsregnskab.

19. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 39.225 t.kr.

20. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse – Jens W. Trock ApS, 3460 Birkerød er ultimative moderselskab og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

21. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (stor).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomheden inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt.

Ved køb af virksomheder, fusioner, spaltninger, tilførsel af aktiver og aktieombytninger mv., hvor de deltagende virksomheder er under modervirksomhedens kontrol anvendes sammenlægningsmetoden, hvor sammenlægningen anses for gennemført på erhvervelsestidspunktet uden tilpasning af sammenligningstal. Efter sammenlægningsmetoden indregnes den erhvervede virksomheds aktiver og forpligtelser til regnskabsmæssige værdier, korrigeret for eventuelle forskelle i anvendt regnskabspraksis og regnskabsmæssige skøn. Forskellen mellem det aftalte vederlag og den erhvervede virksomheds regnskabsmæssige værdi indregnes på egenkapital.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske datter- og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til gennemsnitlige valutakurser, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Goodwill betragtes som tilhørende den selvstændige udenlandske enhed og omregnes til balancedagens kurs. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte på egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværender med selvstændige udenlandske dattervirksomheder, der anses for en del af den samlede investering i den pågældende dattervirksomhed, indregnes direkte på egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder, der er integrerede enheder, omregnes monetære aktiver og forpligtelser til balancedagens kurs. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser omregnes til kursen på anskaffelsestidspunktet eller på tidspunktet for eventuelle efterfølgende op- eller nedskrivninger. Resultatopgørelsens poster omregnes til gennemsnitlige valutakurser for månederne, idet poster afledt af ikke-monetære aktiver og forpligtelser dog omregnes til historiske kurser gældende for de pågældende ikke-monetære poster.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter regnskabsårets vareforbrug målt til kostpris reguleret for sædvanlige lagernedskrivninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Anvendt regnskabspraksis

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske tilknyttede virksomheder og andre koncernforbundne danske virksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige under-skud).

Balance

Goodwill

Goodwill er positive forskelsbeløb mellem kostpris og dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser i virksomhedsovertagelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. For goodwill er brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 5-10 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte

Anvendt regnskabspraksis

omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Anvendt regnskabspraksis

Bygninger	25-50 år
Driftsbygninger og maskiner	10-25 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-15 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-12 år
Indretning af lejede lokaler	3-10 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehavender hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil medføre tab, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af den forholdsmæssige andel af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. Brugstiden revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 5-10 år.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Anvendt regnskabspraksis

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser omfatter minoritetsinteressers andel af dattervirksomhedernes egenkapital, hvor denne ikke er ejet 100% af modervirksomheden.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat vedrørende genbeskatning af tidligere fratrukne underskud i udenlandske dattervirksomheder indregnes ud fra en konkret vurdering af hensigten med den enkelte dattervirksomhed.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, returvarer, tab på igangværende arbejder for fremmed regning, besluttede og offentliggjorte omstruktureringer mv.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiel omkostning.

Anvendt regnskabspraksis

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Skyldig og tilgodehavende selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.